



Rakennus- ja ympäristölupautakunta

Ote pöytäkirjasta 03.05.2022

Rakennus- ja ympäristölupautakunta

Ote pöytäkirjasta 03.05.2022

Otteen oikeaksi todistaa Lahden kaupungin konsernipalveluissa 5.5.2022

Anne-Maarit Rantonen

valmistelusihteri

otteensaaja / asianosainen:

Hämeen ELY-keskus

Lahden kaupunki, kaupunkisuunnittelu

Hakija

Tiedoksianto:

5.5.2022 sähköposti

Pöytäkirjan nähtäväksi asettaminen:

10.5.2022

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupalaakunta, 03.05.2022

§ 25

Maa-aineslupa Lapikistonmäki

1169/11.01.00.05/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Ympäristönsuojelutarkastaja Hanna Seisto, p. 044 – 780 1488

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kempainen Mika

Päätösehdotus

Rakennus- ja ympäristölupalaakunta päättää perusteluosassa esitetyn mukaisesti myöntää maa-aineslupan kiinteistölle, jonka nimi ja kiinteistötunnus ilmenee perusteluosasta.

Perusteluosa

TIIVISTELMÄ

Hakemus koskee maa-aineslupaa Ruuhijärven kylässä, kiinteistöllä Lapikistonmäki 532-408-2-53. Kyseessä on 5 vuoden jatkolupa edelliselle maa-ainesluvalle. Jäljellä otettavaa maa-ainesta on n. 51 500 m³, vuotuinen ottomäärä on noin 10 300 m³. Ottamisalue ei muutu edellisestä luvasta.

HAKEMUS

Luvanhakija

[REDACTED]

Toiminta ja sen sijainti

Lupaa haetaan 5 vuodeksi 51 500 k-m³:n kiviaineksen ottomäärälle. Arvioitu vuotuinen ottomäärä on 10 300 k-m³. Kyseessä on jatkolupa 4.12.2018 myönnetylle 5 vuoden mittaiselle maa-ainestenottoluvulle. Tilan kokonaispinta-ala on 10.941 ha, josta ottamisalueen pinta-ala on noin 3,61 ha. Hakemus koskee samaa aluetta kuin aikaisempi lupahakemus.

Maa-ainestenottoalue sijaitsee Lahdessa, Nastolan Ruuhijärvellä, kiinteistöllä Lapikistonmäki 532-408-2-53. Kohdealueelle on Ruuhijärveltä matkaa linnuntietä noin 2,5 km kaakon suuntaan. Kohde sijaitsee Heinolantien välittömässä läheisyydessä, sen länsipuolella. Heinolantieltä on suora yhteys alueelle. Lupa-alueella ei ole välittömiä rajanaapureita.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-aineslain (1981/555) 1 §:n ja 4 §:n mukaan kiven, soran, hiekan, saven ja mullan ottamiseen pois kuljetettavaksi taikka paikalla varastoitavaksi tai jalostettavaksi tarvitaan lupa lukuun ottamatta tavanomaista kotitarvekäyttöä.

Jos lupa on myönnetty kymmentä vuotta lyhyemmäksi ajaksi ja lupa-ajan päättyessä osa myönnetyn luvan maa-aineksista on vielä ottamatta, voidaan lupa-aikaa jatkaa niin, että kokonaisajaksi tulee enintään kymmenen vuotta. Määräaikaa jatkettaessa voidaan lupamääräyksiä muuttaa tai antaa uusia lupamääräyksiä (MAL 10 §).

Maa-aineslain 7 § mukaan luvan maa-ainesten ottoon myöntää kunnan määräämä viranomainen. Lahdessa maa-aineslain mukaiset viranomaistehtävät hoitaa Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunta. Lautakunnan alainen Lahden ympäristöpalvelut valmistelee maa-

aineslupapäätökset ja valvoo lautakunnan päättämien lupien lupamääräysten toimeenpanoa.

ASIAN VIREILLETULO

Hakemus on tullut vireille 2.3.2022.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA SOPIMUKSET

Alueella on voimassaoleva maa-aineslupa, joka on myönnetty viideksi vuodeksi 4.12.2018. Nykyisen luvan mukaan alueelta saa ottaa soraa ja hiekkaa 78 000 m³. Vuosina 2019 – 2020 alueelta on otettu maa-aineksia noin 21.000 m³. Jatkolupaa haetaan viideksi vuodeksi 51 500 m³ maa-ainesmäärälle, vuotuisen ottomäärän ollessa n. 10 300 m³. Lupaa haetaan, koska alueelta ei ole ehditty ottaa kaikkea maa-ainesta ja maisemointi on vielä kesken.

MAANKÄYTTÖ

Kaavoitus

Alueella on voimassa Päijät-Hämeen maakuntakaava 2014.

Maakuntakaavassa alue on merkitty maaseutumaiseksi alueeksi. Alueella ei ole voimassa olevaa oikeusvaikutteista yleiskaavaa. Kaavoitustilanne ei ole muuttunut edellisen maa-aineslupan myöntämisen jälkeen.

Koko Lahden kaupungin alueen kattava uusi Lahden yleiskaava 2030 (Y-203) on hyväksytty kaupungin valtuustossa 25.1.2021. Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen jätettiin valitusaikana kaksi yleiskaavaa koskevaa

valitusta. Kaupunginhallitus antoi vastineensa valitukseen 3.5.2021. Asian käsittely hallinto-oikeudessa on kesken. Kyseinen yleiskaava ei ole vielä voimassa. Voimaantullessaan Lahden yleiskaava 2030 (Y-203) tulee koskemaan myös kiinteistöä Lapikistonmäki 532-408-2-53. Yleiskaavaehdotuksessa alue on osoitettu maa- ja metsätalousalueeksi (M). Kaavamerkintä ei estä maa-ainesten ottoa.

Asutus ja pinnanmuodot

Alueen ympäristössä on harvaa asutusta. Lähin asuinrakennus on lounaan suunnassa noin 500 m etäisyydellä kohteesta. Alue on metsän ympäröimää kaikissa ilmansuunnissa. Idän suunnassa alue rajautuu Heinolantiehen noin 150 m matkalla. Heinolantien itäpuoli avautuu metsäiseen maastoon ja metsän takana on laaja suoalue (Ukonsuo). Idän suunnassa ei ole asutusta lähellä kohdealuetta. Lounaan suunnassa asuinrakennuksen ja ottamisalueen väliin jää metsää ja peltoa. Ottamisaluetta ympäröivä metsä estää tehokkaasti melu- ja pölyhaittojen leviämisen.

Lähin asuinrakennus sijaitsee tasolla noin +90. Ottamissuunnitelman mukainen alin pohjataso on +100...+107. Ottamisaluetta ympäröivän maan korko on luokkaa +100...+130. Alueen pohjois- ja länsipuolella ympäröivän maan korko on noin +115, eteläpuolella noin +130 ja itäpuolella noin + 100.

Maisema

Alue on pääosin avattua ja käytössä olevaa soranottoaluetta. Soranottoalue on kaikista ilmansuunnista korkean metsän rajaamaa. Maisemassa kohde avautuu Heinolantielle lyhyellä matkalla, mutta muuten alue ei näy maisemakuvassa kuin alueella liikkuesssa.

Alueella ei ole erityisiä maisema- tai luontoarvoja. Itse ottamisalue on maisemavaurioaluetta, joka ottamisen jälkihoidon jälkeen korjaantuu. Lapikiston harjualue on huomioitu Päijät-Hämeen POSKI-loppuraportissa paikallisesti arvokkaana maisema-alueena ja osittain maa-ainesten ottoon soveltuvana alueena. Alue ei kuulu suojeltuihin maisema-alueisiin.

LUONTO JA KULTTUURI

Kasvillisuus, eläimistö ja arvokkaat luontokohteet

Suunnitellulta ottamisalueelta puusto on kaadettu, mutta muuten tilan alueella on edelleen avaamatonta metsää. Aluetta ympäröivä metsä on puustoltaan kookasta havupuuvaltaista sekametsää. Metsä ympäröi aluetta kaikista ilmansuunnista, mutta lounaan suunnassa noin 100 m levyisen metsäkaistaleen takana alkaa peltoalue.

Itse alueella ei ole erityistä luontoarvoa tai suojelutoimenpiteitä vaativia luontokohteita. Lähin luontokohde, Soidensuojelun täydennysehdotuksen kohde Lakeassuo (6105) sijaitsee 2,7 km:n etäisyydellä ottamisalueesta.

Kohdealueella ei ole tiedossa olevia kulttuurihistoriallisia suojelukohteita tai muinaisjäänköksiä. Lähin muinaisjäänköseudulla on etelän suunnassa noin 2,5 km etäisyydellä sijaitseva Jokitarha-niminen kivikautinen asuinpaikka.

Maa- ja kallioperä

Alueen maaperä koostuu hiekasta ja sorasta. Paikoin on kivisempää aluetta ja vaihtelevasti myöskin siltti/savikerrostumia. GTK:n mukaan alue on maa-

ainekseltaan kokonaisuudessaan hiekkaa (Hk). Alue on osa hiekkavaltaista jäätikköjokimuodostelmaa.

Pintavedet

Suunnittelualueen vedet imeytyvät valtaosin alueen hyvin läpäisevään maaperään. Keväisin ennen maanpinnan sulamista pintavesiä voi valua idän puolella olevan Heinolantien vierusojaan. Nämä vedet imeytyvät ojasta maaperään tai valuvat idän puoleiselle Ukonsuolle. Idän suuntainen pintavalunta kulkee suo-ojia pitkin idän suunnassa virtaavaan Kymijokeen ja sen alapuolisiin vesistöihin, kuten Arrajärveen. Pintavalunta on kuitenkin hyvin vähäistä. Veden alkaessa valua pintoja pitkin, sulaa maaperäkin nopeasti ja pääosa vedestä imeytyy ottamisalueen maaperään. Alue kuuluu kokonaisuudessaan Halkokorvenjoen valuma-alueeseen, joka on pinta alaltaan 26,98 km².

Pohjavedet

Maa-ainesten ottamisalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Alue on aiemmin luokiteltu III-luokan pohjavesialueeksi, mutta nykyään alue ei kuulu luokiteltuun pohjavesialueeseen. Lähin luokiteltu pohjavesialue on pohjoisen suunnassa, noin 800 m etäisyydellä alueesta sijaitseva II-luokan pohjavesialue Harjunmäki (0453206).

Tilan alueella sijaitsee pohjavesiputki (tunnus: PV12 Okkerinharju).

Pohjavesiputkesta on tehty vedenpintamittaus säännöllisesti vuosittain syksyllä. Mittaustuloksia on yhteensä 7 kpl vuosilta 2011–2021 ja vedenpinnan taso on vaihdellut mittauksissa +98,67...+99,25. Vedenpinnan taso on ollut syyskuussa 2021 mittauksessa +99,13.

Talousvesikaivot ja vedenhankinta

Alueen lähiympäristössä ei ole kunnallista vesijohtoa. Alueen talojen vedenhankinta perustuu omiin kaivoihin. Lähin kaivo on lounaan puoleisen tilan RN:o 29:o alueella. Kaivo sijaitsee asuintalon läheisyydessä, josta ottamisalueelle on etäisyyttä noin 500 m. Pohjoisen puolella olevan RN:o 12:66 alueella olevasta kaivosta mitattiin vesipinta päiväyksellä 13.12.2007, jolloin vedenpinnan taso kaivossa on ollut +84,86. Alue ei ole samassa hydraulisessa esiintymässä.

MAA-AINEKSEN OTTAMISSUUNNITELMA

Ottamistilanne

Alueelle on myönnetty 4.12.2018 maa-aineslupa 78 000 m³ ottamismäärälle. Lupa pn voimassa viisi vuotta. Vuosina 2019 – 2020 maa-aineksia on otettu n. 26 500 m³. Tällä hetkellä alueella on otettavssa 51 500 m³ maa-aineksia.

Ottamis- ja kaivualueiden raja

Suunnitelmassa ottamis- ja kaivualueen raja on yhteneväinen. Ottamisalueen pinta-ala on 3,61 ha.

Kaivualue on rajattu yhteneväksi työnaikaisen luiskän yläreunaan. Tällä tarkoitetaan aluetta, jonne maa-aineksien kaivu voidaan ulottaa ennen luiskien loiventamista. Luiskien loiventaminen ulotetaan ottamisalueen rajaan asti. Pintamaita varastoidaan alueen etelä- ja pohjoislaidoille.

Ottamistasot ja suunnat

Suunniteltu alin ottamistaso on +107 varsinaisella pääottamisalueella. Itäosassa pinta viettää ympäristön mukana kohti tien korkoa +100. Luvassa esitetyllä ottamistasolla, pohjaveden pinnan ja ottamistason välisen maakerroksen paksuus on yli 7 metriä. Idän suunnalla suojakerros on vähäisempi mutta sama kuin alueen ympäristössä luontaisestikin.

Pääasialliset ottamissuunnat alueella ovat lännen- ja pohjoisen suuntiin. Ottamisen loppuvaiheessa luiskien yläreunan korko alueella on noin +115 ja etelän puolella enimmillään noin +133. Ottamisalueen ja tilan rajojen välille jätetään kaikissa ilmansuunnissa vähintään kymmenen metrin suojaetäisyys.

Ottamisen aikana työluiskan kaltevuus on luontaisesti noin 1,5:1 ja loppumuotoilun yhteydessä luiskat loivennetaan 1:3 kaltevuuteen. Tällöin jäljellä olevat maa-ainekset riittävät vielä luiskan loiventamiseen. Otettava kerrospaksuus on enimmillään noin 23 metriä.

Vaiheistus

Ottamista ei ole erikseen vaiheistettu. Ottamisalue laajenee vain vähän nykyisin avoinna olevasta ja pääpaino on maisemoinnissa. Kaivua voidaan tehdä enimmillään aiemmin mainittuun työaikaiseen luiskaan asti. Tämän jälkeen ko. luiskan ja varsinaisen kaivualueen/ottamisalueen välinen pintakerros poistetaan ja alue luiskataan. Enimmillään avoinna olevan alueen pinta-ala on noin 3 ha.

Aluetta maisemoidaan samanaikaisesti työn ohessa ja alueen maisemointityö on tarkoitus saattaa loppuun nyt haettavan lupajakson aikana. Aikataulua eri alueiden ottamiselle on mahdotonta esittää, koska

maa-ainesten kysyntä vaihtelee suuresti talous- ja rakentamissuhdanteiden mukaan.

Alueen jälkikäyttö, muotoilu ja maisemointi

Ottamisen jälkeen alue muotoillaan ja maisemoidaan metsäalueeksi. Ottamisen aikana ja lopulta ottamisen loppuvaiheessa alueen luiskia loivennetaan ja muotoillaan. Luiskien loivennuksessa pyritään lähtökohtaisesti kaltevuuteen 1:3. Maisemoinnissa ja loppumuotoilussa pyritään välttämään suoria linjoja ja kaavamaisia ratkaisuja, jotta maisemoinnista tulee luonnollisemman näköinen.

Maisemointia tehdään osittain yhdessä ottamistoiminnan kanssa siten, että loppuun otettujen alueiden luiskat maisemoidaan. Ottamisalueen muotoilluille hiekkapinnoille levitetään alueelta kuorittua humuksista pintamaata 5 – 10 cm kerros. Sorapinnoille levitetään ensin noin 15 cm hiekkakerros. Humuskerros sekoitetaan hiekkakerroksen pintaosaan. Pintamaata ei levitetä tasaisesti kaikkialle vaan luonnon monimuotoisuutta pyritään edistämään vaihtelevalla maisemoinnilla. Samalla se erilaistaa myös alueiden kasvilajistoa.

Kasvukerroksen rakentamiseksi voidaan tuoda humuksista lisämaata alueen ulkopuolelta. Jos muualta tuodaan alueelle maa-aineksia, maa-ainekset ovat puhtaita ja ne ovat maisemointiin soveltuvia. Maa-ainesten tuonnissa noudatetaan lupaviranomaisen antamia ohjeita.

Alueelle kylvetään tai istutetaan puun taimia mäntyvaltaisesti mutta kasvunopeuden parantamiseksi voidaan lisäksi istuttaa myös koivua. Alueen kasvillisuuden kehitystä seurataan ja tarvittaessa tehdään täydennysistutuksia / -kylvöjä.

Alueella on jo suoritettu osittain maisemointia soranoton yhteydessä ja alueelle on tuotu muualta noin 25 kuormaa pintamaita maisemointia varten. Maisemoinnin jälkeen alue palautuu takaisin metsätalouskäyttöön.

Kaivannaisjätteiden käsittely

Alueella hyödynnetään uusia ja jo aiemmin syntyneitä kaivannaisjätteitä. Alueelta kuorittua pintamaata läjitetään noin 3 – 6 m korkeaksi aumaksi ja kasataan tilan etelä- ja pohjoisreunoille. Kaivannaisjätteitä arvioidaan syntyvän yhteensä noin 5 000 m³-ktr. Pintamaata käytetään maisemoinnissa työn loppuvaiheessa. Kaivannaisjätteen varastoinnin ympäristövaikutukset ovat vähäiset. Kasaan muodostuu kasvillisuuspeite, joka ehkäisee eroosiota. Humuspitoisen pintamaan vaikutukset alapuoliseen maahan ovat vähäiset. Varastoidun pintamaan poistamisen jälkeen alueelle tehdään tarvittaessa samoja maisemointi- ja istutustoimenpiteitä kuin muillekin alueille.

Kiviainesten jalostus ja varastointi

Hiekkaa ja soraa on mahdollista jalostaa seulomalla. Materiaali kuljetetaan pyöräkuormaajalla (tai kaivinkoneella) seulalle tai mekaaniselle välpälle. Seulonta tehdään kuivaseulontana. Seulottu maa-aines putoaa laitteeseen kiinnitetyille kuljettimille, jotka kasaavat lopputuotteet raekooltaan erilaista ainesta sisältäviin kasoihin.

Maa-aines voidaan seuloa eri jakeisiin ja poistaa hienoaines. Materiaali kuljetetaan seulalle pyöräkuormaajalla tai nostetaan kaivinkoneella suoraan rintauksesta. Seulonnassa aines erotellaan 2–6 erikokoiseksi tuotteeksi kuljettamalla se tärisävän seulalaatikon läpi, jossa on erikokoisia

pianolanka- tai ruutuverkkoja, joiden läpi aines putoaa. Seulottu maa-aines putoaa laitteeseen kiinnitetyille kuljettimille, jotka kasaavat lopputuotteet raekooltaan erilaista ainesta sisältäviin kasoihin.

Soraa otetaan yleensä samanaikaisesti seulonnan kanssa. Valmiit tuotteet varastoidaan ottamisalueen pohjatasolle eri raekokoja sisältävien tuotteiden varastokasoihin, joiden korkeus on keskimäärin 4 – 8 metriä.

Pölyn leviäminen ympäristöön estetään tarvittaessa kastelulla sekä suojaamalla seulat ja muut huomattavat pölynlähteet peittein tai koteloinnein.

Toiminnassa käytettävät koneet ja laitteet

Toiminnassa käytetään pyöräkuormaajaa ja kaivinkonetta siirtokuljetuksiin ja lastauksiin sekä koneseulaa maa-aineksen seulontaan. Kuorma-autoja käytetään soran ja hiekan kuljetuksiin. Työkoneita ei pestä tai huolleta alueella.

Tukitoiminta-alue:

Alueelle ei esitetä rakennettavaksi tukitoiminta-aluetta, sillä alueella ei varastoida polttoaineita.

Työkoneiden tankkaus:

Pyöräkuormaajan ja kaivinkoneen tankkaus suoritetaan asiakkaan nykyisen käytännön mukaisesti ottamisalueen ulkopuolisella hallilla, jonne koneet ajetaan yöksi.

Seulan tankkaus:

Seulonta tehdään alueella säilytettävällä polttoöljykäyttöisellä laitoksella. Seulan alapuolinen maaperä suojataan tankkauksen ajaksi käyttämällä reunoiltaan altaan muotoon nostettua suojakalvoa seulontalaitoksen polttoainesäiliöiden alla. Jos öljyä valuu suojakalvon päälle, se kerätään tiiviiseen astiaan tai tynnyriin ja toimitetaan vaarallisen jätteen keräyspisteeseen. Suojakalvo puhdistetaan lopuksi rätillä/liinalla. Kun suojain ei ole käytössä, se säilytetään ylösalaisin tai pystyssä, jottei siihen kerry sadevesiä. Irrallinen kalvo voidaan säilyttää myös rullalla.

Seulalaitoksen tankin koko on noin 250 litraa, mutta laitokseen tankataan kanisterista aina tarpeen mukaan arvioitu määrä. Seulontalaitoksen kulutus on noin 10 l/h ja laitosta käytetään vain satunnaisina päivinä muutamia tunteja kerrallaan. Seulan tarvitsema polttoaine tuodaan alueelle aina päivän tarvetta varten. Seulontalaitosta säilytetään alueella työaikoja lukuun ottamatta tankki lähes tyhjänä.

Näillä toimenpiteillä voidaan minimoida maaperän pilaantumisen-, polttoainevarkauksien- ja ilkvallan riski mahdollisimman vähäiseksi.

Varautuminen öljyvahinkoihin

Öljytuotteiden varastoinnissa sekä käsittelyssä noudatetaan erityistä varovaisuutta ja huolehditaan, ettei aineita joudu maaperään. Mahdollisten onnettomuuksien vuoksi alueelle varataan öljynimeytysaineita.

Öljyvuototilanteissa toimitaan seuraavasti:

- Vuodosta ilmoitetaan pelastus- ja ympäristöviranomaisille
- Vapaana oleva öljy imeytetään öljynimeytysmateriaaliin tai esim. öljynimeytysmattoon

- Öljyntyntynyt maa-aines kaivetaan nopeasti leviämisen estämiseksi ja kuormataan esim. kuorma-auton lavalle tai muulle tiiviille alustalle
- Öljyiset ainekset toimitetaan luvanvaraiseen vastaanottopaikkaan
- Onnettomuusalueen maaperän öljypitoisuus tarkistetaan ja tarvittaessa tehdään lisäkaivua

Jätehuolto

Toiminnasta syntyvät jätteet lajitellaan ja ne ovat pääosin sekajätettä ja korjausmetalleja. Jätteet toimitetaan niille varattuihin vastaanottopaikkoihin tai kierrätykseen.

Liikenne

Alueelle kuljetaan Heinolantietä pitkin joko pohjoisen tai etelän suunnasta. Liityntä maa-ainesalueelle tapahtuu suoraan Heinolantieltä. Työajan ulkopuolisina aikoina pääsy alueelle suljetaan vanhalla välillä, joka nostetaan portille pyöräkuormaajalla alueelta pois lähtiessä.

Heinolantie on hyvässä kunnossa ja liityntä maa-ainesalueelle sujuvaa. Heinolantiellä on vapaa näkymä molempiin suuntiin liittymäalueella, joten ohi ajavilla autoilla on riittävästi aikaa reagoida alueelle/alueelta suuntautuvaan liikenteeseen aiheuttamatta vaaratilanteita.

ARVIO YMPÄRISTÖVAIKUTUKSISTA JA SUUNNITELMA ESIINTYVIEN HAITTOJEN RAJOITTAMISTOIMENPITEISTÄ

Maisema

Alue on ottamisesta johtuen nykyisellään ns. maisemavaurioaluetta. Ottamisalue laajenee vielä hiukan nykyisestä, mutta avoin alue ei merkittävästi lisäännä, sillä maisemointia suoritetaan samanaikaisesti. Maisemavaurio korjaantuu ottamistoiminnan loputtua ja maisemoinnin valmistuttua. Ottamistoiminnan loputtua maiseman muuttuminen alueella näkyy vain lähimaisemassa alueella kuljettaessa. Ajan saatossa alue metsittyy takaisin metsätalousmaaksi.

Pohjavedet

Alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Hakijan käsityksen mukaan kokemusten ja aiheesta tehtyjen tutkimusten perusteella maa-ainesten ottaminen ei merkittävästi vaikuta pohjaveden laatuun. Toiminta ei pilaa alueella mahdollisesti esiintyvää pohjavettä, eikä muuta sitä talousvesikäyttöön kelpaamattomaksi. Soranotolla ei ole vaikutuksia läheisen Harjunmäen (0453206) II-luokan pohjavesialueen vedenlaatuun.

Pintavedet

Ottamisalueen vedet imeytyvät pääosin maaperään, joten pintavaluntaa ei juurikaan synny. Toiminta-alueen vesistä suurimman osan suotautuessa maaperään ja siten pintavesimäärien ollessa vähäisiä, ei toiminnalla ole vaikutusta pintaveden laatuun tai -määrään ympäristössä.

Melu

Soranoton ja seulalaitteiston aiheuttama melu on vähäistä. Työkoneiden ja liikenteen aiheuttama melu on yleisesti ottaen melko tasaista. Ajoreitin varrella ei sijaitse häiriintyvää asutusta.

Pöly

Toiminnasta aiheutuu kuivana aikana jonkin verran pölyn leviämistä. Toiminta ja varastokasojen sijoitus tapahtuvat pääasiassa pohjatasolla, metsän ja harjujen ympäröimällä ottamisalueella. Pääosa pölystä laskeutuu siten ottamisalueelle. Pöly leviää tuulen mukana ja siten tuulen suunnalla on yleisesti suuri merkitys pölyn leviämiseen.

Alueen sijainti on pölyn leviämisen estymisen kannalta hyvä, sillä alueen ympäristö on metsäistä ja kumpuilevaa maastoa eikä lähistöllä ole asutusta. Ottamisalueen ulkopuolelle leviävän pölyn määrä on vähäinen ja kohdistuu lähinnä aluetta ympäröiviin metsiin. Kasvien ja puiden pinnalle laskeutuva pöly huuhtoutuu sateen mukana takaisin maaperään.

Pölyämistä rajoitetaan tarvittaessa mm. kastelemalla sorakuopan alueella sijaitsevien ajoreittien pintaa kuivana aikana. Pölyämistä seurataan aistinvaraisesti ja tarvittaessa pölyn syntymisen ja leviämisen ehkäisemistoimia tehostetaan. Toiminnasta ei aiheudu ilmanlaadun ohjearvojen ylittymistä ympäristön häiriintyvissä kohteissa.

Kokonaisvaikutus lähimmälle asutukselle

Hakija katsoo, että ottamistoiminnan kokonaisvaikutus lähimmälle asutukselle on vähäinen. Käytännössä toiminnasta voi ajoittain aiheutua

ympäristölle vähäisiä melu- ja pölyhaittoja. Lähimmät asuinrakennukset ovat alueelta yli 500 m etäisyydellä. Melu- ja pölyhaittoja ei tällä etäisyydellä esiinny.

Toiminnasta aiheutuva melu ei ylitä häiriintyvissä kohteissa melun ohjearvoja. Melutasoa seurataan ja tarvittaessa meluntorjuntaa tehostetaan. Suojaisan sijainnin vuoksi valtaosa pölystä jää ottamisalueelle. Pölypäästöt eivät myöskään aiheuta lähimmissä häiriintyvissä kohteissa ilmalaadun ohjearvojen ylityksiä.

Toiminnan aiheuttamat maisemahaitat korjaantuvat ottamisen päätyttyä. Haittoja rajoitetaan suunnitelmallisella maa-ainesluvan mukaisella toiminnalla. Toimintaa kehitetään jatkuvasti, pyrkimyksenä vähentää ympäristölle aiheutuvia häiriöitä.

Hakija katsoo, ettei toiminta aiheuta käytännössä minkäänlaista tai korkeintaan vähäistä häiriötä lähimmälle asutukselle. Toiminta ei hakijan käsityksen mukaan tule vaarantamaan ihmisten terveyttä eikä asutukselle tule aiheutumaan haittaa toiminnasta.

ESITYS TARKKAILUOHJELMAKSI

Käyttötarkkailu

Hakija ehdottaa toiminnan päivittäiseen tarkkailuun kuuluviksi seuraavat asiat: Kuljetukset, tuotteet ja tuotantomäärät, sää. Tiedot kirjataan työmaapäiväkirjaan. Lisäksi työmaapäiväkirjaan kirjataan mahdolliset häiriöt ja onnettomuudet sekä mahdolliset poikkeamat maaperän ja pohjaveden suojaamisen kannalta tärkeissä rakenteissa ja rakenteita korjaavat toimenpiteet.

Päästö- ja vaikutustarkkailu

Alueen pohjaveden pinnan tasoa esitetään tarkkailtavaksi pohjavesiputkesta (PV12 Okkerinharju) kerran vuodessa suoritettavalla mittauksella. Mittaus esitetään suoritettavaksi syksyisin viime vuosien käytännön mukaisesti.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen ja naapurien kuuleminen

Kyseessä on viiden vuoden jatkolupa voimassa olevaan viiden vuoden maa-aineslupan jatkoksi. Maa-aineslain 10 § mukaan lupa-aikaa voidaan jatkaa ilman 7 §:ssä sekä maa-ainesasetuksessa säädettyjä lausuntoja.

Luvanhakija on liittännyt hakemukseen selvityksen siitä, että naapurit ovat tietoisia hankkeen kannalta merkittävistä asiakirjoista ja tiedoista eikä heillä ole siihen huomautettavaa.

Tarkastukset

Maa-ainestenottoalueella on tehty tarkastus 22.4.2022. Tarkastuksella esiin tulleet asiat on otettu huomioon lupapäätöksessä. Tarkastuksella on ollut läsnä sekä Lahden ympäristöpalveluiden edustaja että luvanhakija.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunto Lahden kaupungin kaupunkiympäristön palvelualueen kaupunkisuunnittelun vastuualueelta.

7.4.2022 saapuneessa lausunnossa todetaan, että: Alueella on voimassa Päijät-Hämeen maakuntakaava 2014. Maakuntakaavassa alue on merkitty maaseutumaiseksi alueeksi. Alueella ei ole voimassa olevaa oikeusvaikutteista yleiskaavaa. Kaavoitustilanne ei ole muuttunut edellisen maa-ainesluvan myöntämisen jälkeen.

Koko Lahden kaupungin alueen kattava uusi Lahden yleiskaava 2030 (Y-203) on hyväksytty kaupungin valtuustossa 25.1.2021. Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen jätettiin valitusaikana kaksi yleiskaavaa koskevaa valitusta. Kaupunginhallitus antoi vastineensa valituksiin 3.5.2021. Asian käsittely hallinto-oikeudessa on kesken. Kyseinen yleiskaava ei ole vielä voimassa. Voimaantullessaan Lahden yleiskaava 2030 (Y-203) tulee koskemaan myös kiinteistöä Lapikistonmäki 532-408-2-53. Yleiskaavaehdotuksessa alue on osoitettu maa- ja metsätalousalueeksi (M). Kaavamerkintä ei estä maa-ainesten ottoa. Alue ei ole pohjavesialuetta, eikä alueella ole tiedossa huomioitavia luontoarvoja. Maankäytön näkökulmasta ei ole estettä maa-aineluvan jatkamiselle.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Hakijalla ei ole huomauttamista annettuun lausuntoon.

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLUPALAUTAKUNNAN RATKAISU

Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunta myöntää luvanhakijalle maa-aineslain (555/1981) mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen Ruuhijärven

kylässä kiinteistölle Lapikistonmäki 532-408-2-53. Toimintaa on harjoitettava lupahakemuksessa esitetyn ja annettujen lupamääräysten mukaisesti..

Lupa-aika ja ottomäärä

1. Lupa myönnetään viideksi (5) vuodeksi 51 500 k-m³:n maa-ainesmäärälle. Vuotuinen ottomäärä on n. 10 300 k-m³. Maa-ainesten ottaminen voidaan aloittaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, lupapäätöstä noudattaen ja vakuuden ollessa voimassa. (MAL 10 §, 21 §)
2. Luvansaajan tulee ilmoittaa vuosittain otettujen maa-ainesten määrä ja laatu tammikuun loppuun mennessä sekä Elinkeino-, liikenne- ja ympäristöhallinnon tietohallintopalveluun että Lahden ympäristönsuojeluviranomaiselle. (MAL 23 a §, 10 §, MAA 9 §)

Vakuus (MAL 11 §, 12§)

3. Ennen maa-ainesten oton aloittamista luvansaajan on asetettava maa-aineslain 11 § ja 12 §:n mukainen vakuus, joka kattaa luvan voimassaoloajan. Vakuuden suuruus on 54 000 euroa. Maa-aineslupa ei ole voimassa ennen kuin vakuus on annettu ja Lahden ympäristöpalvelut on sen hyväksynyt.

Vakuuden on oltava voimassa siihen saakka, kunnes kaikki luvan tai sen määräysten edellyttämien toimenpiteiden toteutus on lopputarkastuksessa hyväksytty. Lahden ympäristöpalvelut voi

tarvittaessa tarkistaa vakuuden suuruutta luvan voimassaoloaikana, mikäli asetetun vakuuden ei voida katsoa olevan riittävä maa-aineslain mukaisten lupamääräysten suorittamiseksi.

Vakuudeksi hyväksytään joko raha- tai vakuutuslaitoksen antama omavelkainen takaus, rahalaitokseen tehty rahatalletus tai muu valvontaviranomaisen hyväksymä vakuus. Talletustodistukseen tai muuhun irtaimeen panttiin on liitettävä pantinantajan panttaussitoumus ja talletustodistukseen lisäksi pankin sitoumus säilyttää valvontaviranomaiselle panttioikeus talletukseen. Vakuus voidaan vapauttaa vaiheittain valvontaviranomaisen päätöksellä. (MAL 11 §, 12 §)

4. Luvansaajan on noudatettava ottamissuunnitelmaa siltä osin, mitä ei ole esitetty lupamääräyksissä. (MAL 3 §, 11 §, 16 §)

Kaivu-, raja- ja valvontamerkinnot sekä varotoimenpiteet

5. Ottamisalueen ympärille tulee jättää suojaetäisyys häiriintyviin kohteisiin. Suojaetäisyyden on oltava vähintään 10 metriä ottamisalueen rajasta naapuritilan rajaan ja olemassa oleviin lähimpiin asuinrakennuksiin vähintään 100 metriä. Ottamisalueen ja naapurin rajan välisellä 10 metrin vyöhykkeellä ei sallita mitään ottamiseen liittyvää toimintaa maisemointia lukuun ottamatta. Rajavyöhykkeen maisemointi on tehtävä siten, että vyöhykkeellä mahdollisesti olemassa oleva suojapuusto on pyrittävä säilyttämään. (MAL 4b §, 11 §, MAA 2 §)
6. Ennen ottamistoiminnan aloittamista on sekä ottamisalueen että kaivualueen rajat merkittävä selvästi maastoon valvontaa varten. Ottamisalueelle asetettava kiinteät ja tukevat korkeusmerkinnät, joista

sekä maa-ainesten ottaja että valvontaviranomainen voivat seurata ottamistoiminnan etenemistä.

Mittaukset on tehtävä puolueettoman asiantuntijatahon toimesta.

Raja- ja korkeusmerkinnät on esitettävä myös karttapohjalla ja ne on ilmoitettava valtakunnallisessa EUREF-FIN-koordinaattijärjestelmässä (ETRS-GK26-projektio). Korkeusmerkinnät on esitettävä lisäksi N2000-korkeusjärjestelmässä. Kartta-esitys mittauksista on toimitettava sähköisesti lupaviranomaiselle ennen ottamistoiminnan aloittamista. (MAL 11 §, 14 §, MAA 2 §, 7 §)

7. Ottamisen aikaisista jyrkistä luiskista on varoitettava ja huolehdittava siitä, ettei kaivualueelle pääse muodostumaan sortumavaaraa aiheuttavia jyrkkiä luiskia tai talvella routalippoja. (MAL 11 §, MAA 2 §, 7 §)
8. Asiattomien pääsy kaivualueelle on estettävä katkaisemalla tarpeettomat kulkuväylät vankoin puomein tai massiivisilla esteillä. Luvaton liikkuminen alueella on kiellettävä ja ilmoitettava siitä näkyvästi. (MAL 11 §, MAA 2 §, 7 §)
9. Toiminnasta syntyvän melun ja pölyn leviämistä on estettävä käyttämällä parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja parhaita käytäntöjä. (MAL 11 §)

Asutukselle ja liikenteelle aiheutuvan haitan vähentäminen

10. Toiminta ottamisalueella ja ottamisalueen liittymätiet sekä kuljetukset on hoidettava siten, että toiminnasta aiheutuvat maisema, pöly-, melu- ja äänihaitat ovat mahdollisimman vähäisiä ja siten, ettei toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin

vältettävissä olevaa haittaa. Ilman kasvillisuutta olevaa hiekkapintaista ottamisaluetta ja työmaatietä on niiden pölytessä tarvittaessa kasteltava suolattomalla vedellä silloinkin, kun alueella ei ole aktiivista toimintaa. (MAL 3 §, 11 §, MAA 2 §)

11. Mikäli maa-aineslupakiinteistöllä halutaan murskata kiviaineksia lyhytaikaisesti, on luvansaajan tehtävä ympäristönsuojelulain mukainen ilmoitus Lahden ympäristöpalveluille. Ilmoituksen perusteella Lahden ympäristöpalvelut tekee päätöksen. Päätöksessä edellytetään tarvittaessa toimenpiteitä, joilla luvansaajan on vähennettävä ympäristöhaittoja ennen murskaamista. (YSL 118 §)

Vesien ja maaperän suojelu

12. Maa-ainesten ottaminen on järjestettävä niin, ettei siitä aiheudu pohjaveden, pintavesien tai maaperän pilaantumisen vaaraa. Alueen rintauksiin ei saa sijoittaa pohjaveden muodostumisen ja maisemoinnin kannalta alkuperäistä maa-ainesta heikompileatuista maa-ainesta. (MAL 3 §, 11 §, MAA 2 §, 5 §)

Pohjaveden tarkkailu

13. Ottamissuunnitelman mukaisesti maa-aineksia ei saa ottaa lupa-alueen länsiosassa alle +107m tason eikä lupa-alueen itäosassa alle +105...+101m tason. Ylimmän pohjavedenpinnan tason päälupa-alueen itäosassa lle on jätettävä kuitenkin aina vähintään 2 metrin suojaava maakerros. (MAL 11 §, MAA 2 §, 6 §)
14. Pohjaveden pinnan korkeutta on tarkkailtava kerran vuodessa syksyllä pohjavesiputkesta PV12 Okkerinharju. Tarkkailutulokset tulee toimittaa

vuosittain tammikuun loppuun mennessä Lahden ympäristöpalveluille, joka voi tarkkailun perusteella tarvittaessa tarkistaa lupamääräyksiä.

Pohjaveden pinnan korkeus mitataan varsinaisen havaintoputken yläpäästä ja tulos ilmoitetaan senttimetrin tarkkuudella sekä etäisyytenä havaintoputken päästä että korkeustasona. Putken sijainti ja pohjaveden korkeustaso tulee sitoa valtakunnalliseen EUREF-FIN-koordinaattijärjestelmään (ETRS-GK26-projektio) sekä N2000-
korkeusjärjestelmään. Pohjaveden pinnan korkeustiedot tulee toimittaa sähköisesti vuosittain tammikuun loppuun mennessä Lahden ympäristöpalveluille, ymparistopalvelut@lahti.fi. (MAL 3 §, 11 §, MAA 2 §, 6 §)

Polttonesteet ja vaaralliset aineet

15. Alueella ei saa huoltaa koneita tai laitteita. (MAL 11 §, MAA 2§)

16. Mikäli alueella säilytetään polttoainesäiliöitä, on niiden oltava huollettuja ja hyväkuntoisia kaksoisvaippasäiliöitä tai umpinaisella kiinteällä suoja-altaalla varustettuja yksivaippasäiliöitä. Yksivaippaisen säiliön suoja-altaan tilavuus on oltava vähintään 110 %.

Säiliöiden on kestettävä mekaanista ja kemiallista rasitusta. Säiliöihin törmääminen on estettävä. Säiliöt on varustettava tyypikilvellä, laponestolla, ilmaputkella, lukittavalla täyttöaukolla sekä ylitäytönestimellä. Säiliön polttoaineletkulla on oltava kannaketeline. Säiliössä on oltava lukittava pumppu sekä lukittavilla sulkuventtiileillä varustettu tankkauslaitteisto (lukittava pistooli tai vastaava) työajan ulkopuolella tapahtuvan asiattoman käytön estämiseksi. Säiliön

käyttövarusteet on säilytettävä lukittavassa suojakotelossa. (MAL 11 §, MAA 2 §)

17. Työkoneiden pidempiaikaista vartioimatonta säilytystä toiminta-ajan ulkopuolella on vältettävä. Mikäli työkoneita säilytetään toiminta-alueella, on ne pidettävä lukittuina tiivispohjaisella alustalla. (MAL 11 §, MAA 2 §)
18. Jos alueella käytetään polttomoottorikäyttöistä seulontalaitteistoa, on sen polttoainesäiliön alla oltava tiivis alusta, josta vuotojen pääsy maaperään voidaan vahinkotilanteissa estää. Seulontalaitteiston ja työkoneiden käsittelyssä on noudatettava erityistä huolellisuutta. (MAL 11 §, MAA 2 §)
19. Mikäli alueella tapahtuu öljyn tai muun ympäristölle vaarallisen aineen vuoto, on siitä viipymättä ilmoitettava pelastusviranomaiselle ja Lahden ympäristöpalveluille sekä ryhdyttävä välittömästi toimiin vahingon leviämisen ehkäisemiseksi. Vahinkoja varten alueelle on varattava helposti saataville imeytysmateriaalia. Työntekijät on koulutettava toimimaan oikein vahinkotilanteissa. Työkoneissa ja laitteissa on oltava pelastus- ja ympäristöviranomaisen yhteystiedot sekä opastus mahdollisia vaaratilanteita varten. (MAL 11 §, MAA 2 §)

Jälkihoito, maisemointi ja lopputarkastus

20. Koko ottamisalueen jälkihoitotöiden on oltava valmiit luvan voimassaoloaikana. Jos ottamisalueen maisemointiin tähtääviä jälkihoitotoimenpiteitä ei ole aloitettu viimeistään vuotta ennen sitä ajankohtaa, jolloin maa-ainesluvan mukaan jälkihoito on oltava

suoritettu, korotetaan perittävää valvontamaksua maa-ainestaksan mukaisesti 30 %. (MAL 3 §, 5 §, 11 §, MAA 2 §)

21. Koko ottamisalueen työnaikaiset jyrkät rintaukset on loivennettava jälkihoidon yhteydessä kaltevuuteen 1:3. Kaivu tulee suorittaa siten, että kaivualueen työnaikaiset rintaukset pystytään loiventa-maan ottamisalueelta saatavilla massoilla. (MAL 3 §, 11 §, MAA 2 §)
22. Ottamisalueelle tulee jälkihoitotoimenpiteenä muodostaa kasvualusta seuraavasti: pohjatasolle ja luiskiin levitetään tarvittaessa noin 20 cm paksuinen hiekkakerros, jonka päälle levitetään noin 5 cm:n vahvuinen kerros humusta, joka sekoitetaan hiekkakerroksen pintaosaan. Hiekkaisella maalla humus sekoitetaan suoraan pohjamaan pintaosaan. Kasvualustalle kylvetään alueelle luonteenomaisia kasvilajeja tai nurmikkoa ja puustoksi istutetaan sekametsää.

Ottamisalue tai osa siitä voidaan metsittää istuttamalla tai kylvämällä. Kasvualustalle kylvetään alueelle luonteenomaisia kasvilajeja ja puustoa. Metsän istutuksessa on huomioitava maisematekijät. Liiallinen hienoaineksen, kuten saven, hiesun ja hienon hiedan käyttö kasvualustassa hidastaa veden imeytymistä maaperään, muuttaa pohjaveden muodostumisolosuhteita sekä hidastaa alueen maisemoitumista. Kaavamaisia ja suoria rivi-istutuksia tulee välttää. Suosituksena on vapaan istutuskuvioinnin käyttäminen maisemointisyyistä. Metsityksen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee käyttää metsäalan asiantuntijoita. (MAL 3 §, 5 § ja 11 §, MAA 2 §)

23. Alueelle ei saa tuoda maa-aineksia muualta ilman valvontaviranomaisen suostumusta. Alueen humuskerroksen palauttamiseen voidaan käyttää tarvittaessa alueen ulkopuolisia puhtaita humusmaita, mutta niiden puhtaus on varmistettava ja massojen käytöstä on sovittava etukäteen lupaviranomaisen kanssa. Maiden lähtöpaikoista, määrästä sekä laadusta on pidettävä kirjaa. Kirjanpito on näytettävä valvovalle viranomaiselle vuositarkastusten yhteydessä. (MAL 11 §, MAA 2 §)
24. Maa-ainesluvan voimassaoloajan päättyessä luvansaajan on pyydettävä lopputarkastusta maa-ainesten ottoa valvovalta viranomaiselta. Lopputarkastuksessa selvitetään onko maa-ainesluvan lupaehtoja noudatettu. Lisäksi alueella on suoritettava jälkitarkastus 3 vuoden kuluttua lopputarkastuksesta. Jälkitarkastuksessa selvitetään, ovatko istutukset onnistuneet. Luvansaajan on pyydettävä jälkitarkastusta valvovalta viranomaiselta. (MAL 3 §, 5 § ja 11 §, MAA 2 §, 7 §)

Ottajan korvausvelvollisuus

25. Luvansaaja vastaa korvausvelvoitteista, jotka maa-ainesten ottamisesta saattavat aiheutua. (MAL 9 §)

Edellytykset luvan myöntämiselle

Maa-aineslain 6 §:n mukaan lupa maa-ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineslain 3 §:n 1 momentissa rajoitetaan ainesten ottamista siten, ettei aineksia saa ottaa niin, että siitä aiheutuu kauniin maisemakuvan turmeltumista; luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista; huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Maa-aineslain 3 §:n 2 momentissa edellytetään, että alueella, jolla on voimassa asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava on katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuva.

Maa-aineslain 3 §:n 3 momentti rajoittaa maa-ainesten ottamista meren tai vesistön rantavyöhykkeeltä.

Maa-aineslain 3 §:n 4 momentissa edellytetään, että ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-ainesesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Yksilöidyt perustelut

Lupa-aika ja ottomäärä

Lupa maa-ainesten ottamiseen on mahdollista myöntää maa-aineslain 10 §:n mukaan määräajaksi, kuitenkin enintään 10 vuodeksi. Jos lupa on myönnetty kymmentä vuotta lyhyemmäksi ajaksi ja lupa-ajan päättyessä osa myönnetyn luvan maa-aineksista on vielä ottamatta, voidaan lupa-aikaa jatkaa niin, että kokonaisajaksi tulee enintään 10 vuotta. Lupa myönnetään hakemuksen mukaisesti 5 vuodeksi (lupamääräys 1).

Maa-ainesluvan haltijan tulee vuosittain ilmoittaa maa-aineslain 23 a §:n ja maa-ainesasetuksen 9 §:n mukaisesti lupaviranomaiselle otetun aineksen määrä ja laatu. Lahden ympäristölupaviranomaisen maa-ainestaksapäätöksen mukaisesti luvansaaja voidaan vapauttaa valvontamaksusta tietyin, lupamääräyksessä esitetyin perustein (lupamääräys 2).

Vakuus

Luvan tultua lainvoimaiseksi luvansaajan on asetettava hyväksyttävä maa-aineslain 12 §:n vakuus, jolla voidaan välttää tai rajoittaa hankkeesta aiheutuvia haittoja tai korvata ne haitat, vahingot ja kustannukset, jotka päätöksen lupamääräysten noudattamatta jättäminen voivat aiheuttaa. Riittävän suurella vakuudella varmistetaan, että annetut määräykset jälkihoitotöineen voidaan suorittaa (lupamääräys 3).

Ottamissuunnitelman noudattaminen

Lupamääräyksillä vältetään ja rajoitetaan maa-aineslain 3 §:n tarkoittamia maa-ainesten ottamisesta aiheutuvia haittoja. Muutoin tulee noudattaa ottamissuunnitelmaa.

Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunta voi muuttaa maa-aineslain 16 §:n nojalla antamia lupamääräyksiä tai peruuttaa luvan, milloin 1) lupamääräyksiä on jatkuvasti tai muutoin törkeästi rikottu; 2) ainesten ottaminen on ennalta arvaamattomalla tavalla vaikuttanut haitallisesti ympäristöön, asutukseen tai luonnonolosuhteisiin; tai 3) lupahakemuksessa on annettu vääriä tai virheellisiä tietoja tai selvityksiä.

Lahden ympäristöpalvelut voi luvan voimassaoloaikana antaa päätöksellään suostumuksen poiketa vähäisesti lupapäätöksessä hyväksytystä ottamissuunnitelmasta tai annetuista lupamääräyksistä. Suostumuksen edellytyksenä on, että poikkeaminen ja sen laatu, ottaen huomioon lupaharkintaa koskevat säännökset ja määräykset, ei merkitse luvan olennaista muuttamista eikä vaikuta asianosaisen asemaan tai luonnonolosuhteisiin (lupamääräys 4).

Kaivu-, raja- ja valvontamerkinnot sekä varotoimenpiteet

Maa-ainesten ottamisalueen ympärille tarvitaan riittävä suojaetäisyys häiriintyviin kohteisiin. Ympäristöministeriön (maa-aineslaki 4 b §) maa-ainesten ottamisoppaan (Maa-ainesten kestävä käyttö vuodelta 2009) mukaan suojaetäisyyden tulisi olla naapurin tilaan vähintään 10 metriä. Oppaan mukaan etäisyys soran ottamisalueelta asuinraken-nukseen tulisi olla puolestaan vähintään 100 metriä. Lupa-alueen etäisyys on yli 500 metriä lähimpiin asuinrakennuksiin (lupamääräys 5).

Maa-ainekset on otettava ottamissuunnitelmaan merkityltä, tarkoin rajatulta alueelta. Jotta valvontaviranomaisen on mahdollista valvoa maa-ainesten ottoa maa-aineslain 14 §:ssä ja maa-ainesasetuksen 7 §:n

edellyttämällä tavalla, on ottamisalueelle asennettava riittävä määrä kestäviä ottamisalueen pohjatason korkeusmerkkejä. Jotta lupa-alueen ylityksiä ei pääse tapahtumaan ottamisen aikana, on sekä ottamisraja että kaivuraja merkittävä maastoon maa-aineslain 11 §:n mukaisesti ennen ottamistoiminnan aloittamista (lupamääräys 6).

Jyrkät rintaukset aiheuttavat putoamisriskin. Asiattomilta pääsy alueelle on kiellettävä maa-aineslain 11 §:n perusteella. Alueelle johtavat kulkuväylät on katkaistava siten, että asiattomilta pääsy alueelle estyy (lupamääräykset 7 ja 8).

Asutukselle ja liikenteelle aiheutuvan haitan vähentäminen

Maa-ainesluvan saajan on maa-aineslain 3§:n mukaan sijoitettava ottamispaikat ja järjestettävä ainesten ottaminen niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-ainesesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa. Liikenne ottoalueelle ja sieltä pois on järjestettävä muuta liikennettä vaarantamatta. Ottoalueelle johtavaa tietä ja ottoaluetta on kasteltava tarvittaessa vähäsateisina kausina, koska ottoalueen hiekka-pinta ilman suojakasvillisuutta on altis pölyämiselle. (lupamääräykset 9 ja 10).

Maa-ainesten ottamislupa ei koske maa-aineslain 1 §:n mukaan ki-
viaineksen murskaamista. Mikäli luvansaaja haluaa murskata maa-ainesta lyhytaikaisesti ottamisalueella, on siitä tehtävä meluilmoitus.

Lyhytaikaisesta murskauksesta on tehtävä ympäristönsuojelulain 118 §:n mukainen ilmoitus hyvissä ajoin ennen toiminnan aloittamista, kuitenkin viimeistään 30 vuorokautta ennen tätä ajankohtaa. Murskaamista voi ympäristönsuojelulain 27 §:n (527/2014) mukaan tehdä samalla alueella yhteensä alle 50 päivää ilman ympäristölupaa. Viranomaisen voi ilmoituksen johdosta antamassaan päätöksessä ympäristönsuojelulain 118 §:n mukaan kieltää tai keskeyttää toiminnan, jos yleiselle tai yksityiselle edulle aiheutuvia huomattavia haittoja ei voida määräyksillä riittävästi vähentää. Määräykset voidaan antaa tai toiminta kieltää, vaikka ilmoitusvelvollisuus olisi lyöty laimin (lupamääräys 11).

Vesien ja maaperän suojelu

Maa-aineslain 5 §:n mukaan suunnitelmaa laadittaessa on tarvittavassa laajuudessa selvitettävä vallitsevat luonnonolosuhteet, aineiden määrä ja laatu sekä hankkeen vaikutukset ympäristöön ja luonnon-olosuhteisiin. Alkuperäistä maa-ainesta heikompilaatuisten maamassojen, kuten savi- tai hiesumaiden sijoittaminen kuopan pohjalle ja rintauksiin voi vähentää pohjaveden muodostumista, lisätä hienoaineksen määrää pohjavedessä sekä hidastaa alueen maisemoitumista (lupamääräys 12).

Pohjaveden tarkkailu

Maa-ainesten ottamisalue ei sijaitse yhdyskunnan vedenhankinnan kannalta tärkeäksi luokitellulla pohjavesialueella, mutta alueen hiekkaselänteen hiekka- ja sorakerrostumissa muodostuu pohjavettä. Ottamista ei pidä ulottaa maa-aineslain 3 §:n mukaisesti todetun pohjavedenpintaan saakka, vaan rajoittamalla ottamissyvyyttä on mahdollista

turvata pohjaveden muodostumisedellytykset ja sen laatu. Suojakerroksen paksuus mitataan ylimmän pohjavesipinnan tasosta. Ottamisalueen pohjaveden pintaa on tarkkailu useana vuonna, joten ylin pohjaveden pinta tiedetään riittävällä tarkkuudella (lupamääräykset 13 ja 14).

Polttonesteiden käsittely

Maaperän sekä pinta- ja pohjavesien likaaminen on kielletty. Maaperän sekä pinta- ja pohjavesien likaantumiseriskiä aiheuttavat etenkin maa-aineksen ottamisalueiden työkoneissa käytetyt polttoaineet. Polttoaineiden käsittelymääräyksillä varmistetaan maa-ainelain 11 §:n ja maa-ainesasetuksen 2 §:n mukaisesti, etteivät polttoaineet tai muutkaan vaaralliset aineet aiheuta maaperän tai pinta- ja pohjavesien likaantumiseriskiä. Polttonesteiden käsittelyssä on noudatettava erityistä huolellisuutta, jotta näiden aineiden joutuminen maaperään voidaan estää (lupamääräykset 15–19).

Jälkihoito, maisemointi ja lopputarkastus

Maa-ainesasetuksen 2 §:ssä on esitetty maa-aineslupahakemuksen ja sen liitteeksi vaadittavan maa-ainelain 5 §:n mukaisen ottamissuunnitelman sisältö. Asetuksen 2 §:n mukaan suunnitelmassa on esitettävä mm. ottamisalueen jälkihoito ja mikäli mahdollista, alueen myöhempi käyttö. Maa-ainelain 3 §:n mukaan ottaminen on suoritettava siten, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi. Jälkihoitotyöt pitää toteuttaa koko lupa-alueella viimeistään annettuun päivämäärään mennessä. Maa-ainestaksan mukaisella

valvontamaksun korotuksella pyritään varmistamaan luvan loppuvaiheessa alueen maisemointi määrätyssä ajassa (lupamääräys 20).

Rinteiden riittävä loiventaminen on tarpeen eroosion estämiseksi ja metsityksen onnistumisen varmistamiseksi. Lupa-alueen luiskien loivennukset ja pohjan maisemointi tulee tehdä pääsääntöisesti lupa-alueelta kuorituilla ja jyrkistä rintaustista luiskatuilla massoilla. Alueen rinnekaltevuutta on suositeltavaa vaihdella ja alueelle voidaan jättää kalliopaljastumia elävöittämään aluetta (lupamääräys 21).

Mikäli ottamisalueen ulkopuolelta halutaan tuoda maamassoja alueen jälkihoitoa varten, on niiden puhtaudesta ja sopivuudesta kasvualustan pintamateriaaliksi varmistuttava. Koska ottamisen alussa kuorittu orgaaninen pintamaa ei normaalisti riitä uuden maannoksen rakentamiseen, voi luvansaaja tuoda rajoitetusti ja valvotusti puhtaita humusmaita alueen ulkopuolelta uuden kasvualustan muodostamiseen jälkihoitovaiheessa. Lupamääräyksellä varmistetaan, että pintamaina käytetyt massat sopivat kasvillisuuden ja puuston kasvualustaksi ja etteivät ne aiheuta pohjaveden pilaantumisvaaraa tai haittaa lähialueen asutukselle maa-aineslain 3 §:n mukaista haittaa (lupamääräys 22-23).

Lopputarkastuksessa on mahdollista todeta maa-ainesasetuksen 7 §:n ja 8 §:n mukaisesti, onko luvansaaja noudattanut asetettuja lupa-ehtoja lupa-aikana ja voidaanko asetettu vakuus palauttaa (lupamääräys 24).

Ottajan korvausvelvollisuus

Maa-aineslain 9 §:ssä todetaan, että jos ainesten ottaminen alentaa viereisen tai lähistöllä sijaitsevan kiinteistön arvoa tai aiheuttaa muuta sellaista vahinkoa kiinteistön käyttämiselle, mitä ei ole pidettävä vähäisenä, on haittaa kärsineen kiinteistön omistajalla tai haltijalla oikeus saada ainesten ottajalta täysi korvaus haitasta, joka ainesten ottamisesta hänelle aiheutuu. Korvausta on vaadittava viiden vuoden kuluessa vahingon tai haitan aiheutumisesta (lupamääräys 25).

Luvan voimassaolo

Tämä lupa on voimassa viisi vuotta päätöksen tiedoksisaantipäivästä. Päätös on voimassa 10.5.2027 asti.

LUPAMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Tämä lupahakemus on tullut vireille 2.3.2022, joten lupapäätöksestä perittävien kulujen maksutaksana käytetään Rakennus- ja ympäristölupalautakunnan 1.3.2021 voimaan tullutta maa-ainestaksaa (RYLL 19.1.2021 § 8).

Maa-ainestaksan mukaisesti maa-aineslupakäsittelystä peritään maa-aineslupahakemuksen käsittelymaksu (2 §) ja vakuusmaksu (5 §). Perusmaksu hakemusta kohti on **441,00 euroa**. Maksu vakuuden hyväksymisestä **105,00 euroa**.

Lupapäätöksen kokonaishinta 441 euroa + 105 euroa = 546 euroa

Maa-ainesluvan vuosittainen valvontamaksu

Lahden ympäristöpalvelut valvoo lupamääräysten noudattamista ja tarkastaa lupa-alueen vuosittain maa-ainesasetuksen 7 §:n mukaisesti.

1.3.2021 voimaan tulleen maa-ainestaksan mukainen valvontamaksu (3 §) määräytyy lupapäätöksessä otettavaksi myönnetyn vuotuisen ottomäärän mukaan jokaiselta alkavalta m³:ltä 0,04 €/m³, ollen kuitenkin aina vähintään perusmaksu 441,00 euroa.

Lupahakemuksessa on arvioitu vuotuiseksi maa-ainesten ottamismääräksi 10 300 k-m³.

Luvansaaja on velvollinen maksamaan vuotuisen valvontamaksun luvan voimaantuloa seuraavan vuoden, eli tässä tapauksessa vuoden 2023 alusta aina luvan voimassaolovuoden loppuun asti. Mikäli luvanhaltija ilmoittaa kirjallisesti valvontaviranomaiselle etukäteen lupa-aikana kyseisen vuoden tammikuun loppuun mennessä, ettei maa-aineksia oteta ko. vuonna, luvanhaltijalta ei peritä kyseisen vuoden valvontamaksua.

Luvanhaltijalta peritään vuosittain kulloinkin voimassa olevan maa-ainestaksan mukainen maa-ainesten ottomäärään perustuva valvontamaksu, ollen kuitenkin aina vähintään perusmaksu 441e. Vuosittainen valvontamaksu on nykyisellä taksalla laskettuna vuonna 2023

perusmaksu eli 441 euroa. Maksu peritään vuosittain, vuoden 2023 alusta luvan voimassaolovuoden, eli vuoden 2027 loppuun asti.

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunta tiedottaa tästä päätöksestä julkisesti kuuluttamalla Lahden kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla kaupungin verkkosivuilla. Tieto päätöksestä lähetetään myös asianosaisille.

Sovelletut säännökset

Maa-aineslaki (555/1981)

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005)

Maa-ainesten kestävä käyttö, Opas maa-ainesten ottamisen sääntelyä ja järjestämistä varten, Ympäristöhallinnon ohjeita 1/2019

Maa-ainestaksa 1.3.2021 lukien, Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunta 19.1.2021 (8 §)

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Toimenpiteet

Ote:

Hakija

Hämeen ELY-keskus

Lahden kaupunki, Kaupunkisuunnittelu



Rakennus- ja ympäristölupautakunta

Ote pöytäkirjasta 03.05.2022

Kuulutus ja laskutus

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 25

Lahden kaupunki

VALITUSOIKUTUS, maa-aineslaki/ottamislupa

Valitusoikeus

Valitusoikeus ottamislupaa koskevasta päätöksestä on

- 1) asianosaisella;
- 2) kunnan jäsenellä;
- 3) rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 4) toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 5) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella sekä toiminnan vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella;
- 6) muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella

Valitusviranomainen

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Yhteystiedot

www.oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 1

13100 Hämeenlinna

029 56 42210

faksi 029 56 42269

hameenlinna.hao(at)oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten
asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusaika ja sen alkaminen

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan.

Päätöksen katsotaan tulleen valitukseen oikeutettujen tietoon
seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan kuulutuksen julkaisemisesta
viranomaisen verkkosivulla.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus tehdään kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen
kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen
vaaditaan tehtäväksi;
- vaatimusten perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei
kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (HOL 32 §).

Valitusasiakirjojen toimittaminen valitusviranomaiselle

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Tuomioistuinmaksut

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n mukaan muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään hallinto-oikeudessa ja markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksuja ja hakemusmaksuja korvauksena asian käsittelystä ja suoritetuista toimenpiteistä tuomioistuimissa 4 ja 5 §:n poikkeuksia lukuun ottamatta. Valituksen käsittelyn maksullisuudesta saa tietoja valitusviranomaiselta.

PERUSTEVALITUSOHJE

Kunnan hyväksymään taksaan perustuvaan maksuun tyytymätön voi tehdä maksusta verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetun lain (706/2007) 9 §:ssä tarkoitetun perustevalituksen. Perustevalituksen voi tehdä sillä perusteella, että julkinen saatava on määrätty tai maksuunpantu virheellisesti. Perustevalitus on tehtävä viiden vuoden kuluessa sitä seuranneen vuoden alusta lukien, jona saaminen on määrätty tai maksuunpantu.

Lasku on maksettava perustevalituksen tekemisestä huolimatta laskuun merkittyyn eräpäivään mennessä.

Viranomaisen, jolle perustevalitus tehdään, ja sen yhteystiedot:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

www.oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 1

13100 Hämeenlinna

029 56 42210

faksi 029 56 42269

hameenlinna.hao(at)oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>